

Din rätt till stöd och service

Information från LSS-handläggaren om insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ger rätt till vissa särskilda insatser som du söker hos LSS-handläggare vid Funktionshinderenheten inom Socialförvaltningen. För att kunna utreda ditt behov av insatsen behöver vi ett utlåtande av läkare eller psykolog som styrker din funktionsnedsättning. Efter att din ansökan mottagits inleder handläggaren en utredning om ditt hjälpbehov. Ansökan prövas därefter utifrån aktuell lagstiftning och gällande rättspraxis.

Varje ansökan är unik och bedöms individuellt. Du har möjlighet att påverka innehållet i utredningen. Du har rätt att ställa krav på gott bemötande och en rättssäker handläggning av din ansökan.

När utredningen är klar fattas ett beslut som skickas hem till dig. Beslutet är skriftligt och ska vara tydligt motiverat. Ibland kan du få avslag på din ansökan, vilket betyder att du inte får den hjälp du ansökt om. Skälet för avslaget ska stå i beslutet. Skulle du inte vara nöjd med beslutet har du möjlighet att överklaga. Det gör du i sådana fall skriftligt. Överklagan ska ha inkommit till Funktionshinderenheten inom tre veckor från det att du mottagit beslutet. Din överklagan skickas sedan till Förvaltningsrätten, tillsammans med handlingarna i målet. Du kan när som helst ansöka om insatser på nytt.

När du får beslut om en insats måste någon utföra det stöd eller den service som beviljats. En stor del av verksamheterna finns i Region Gotlands egen regi, men det finns även andra utförare.

Om ditt behov av stöd skulle ändras gör LSS-handläggare en ny prövning av ditt tidigare beslut. Ditt beslut om insats enligt LSS följs regelbundet upp av din handläggare.

Främja jämlikhet och delaktighet

Syftet med lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade är att främja människors rätt till jämlikhet och delaktighet i samhällslivet. Målet är att den enskilde ska få möjlighet att leva som andra, trots sitt funktionshinder. Lagen ger rätt till stöd och service som människor med funktionshinder kan behöva utöver vad de får genom andra lagar.

Goda levnadsvillkor

Lagen ger rätt till ett antal särskilda insatser men innebär inte någon inskränkning i de rättigheter som andra lagar ger. Den enskilde ska genom de särskilda insatserna tillförsäkras "goda levnadsvillkor". Grundläggande principer är respekt för den enskildes rätt till självbestämmande, inflytande, integritet och delaktighet samt helhetssyn, kontinuitet och tillgänglighet.

Ansökan

Du kan ansöka om insatser enligt LSS genom att använda Region Gotlands e-tjänst: etjanst.gotland.se.

Ansökan kan även ske skriftligt genom att fylla i och skicka in blanketten "ansökan om stöd och service till vissa funktionshindrade".

Du hittar blanketten på gotland.se/funktionsnedsattning där du även hittar mer information om insatserna. Du kan även vända dig direkt till LSS-handläggare vid Funktionshinderenheten inom Socialförvaltningen. Vårt mottagningsteam har telefontid mellan 9-12 varje vardag. Mottagningsteamet når du på telefonnummer 0498-204969.

Kostnader

Alla insatser i form av personalstöd enligt LSS är avgiftsfria. Däremot betalar du själv kostnader för hyra och mat, resor och andra aktiviteter, sjukvård med mera.

God man

Den som på grund av sitt funktionshinder inte kan bevaka sin rätt, sörja för sin person eller förvalta sin egendom har rätt till en god man. Den gode mannen utses av tingsrätten, som också bestämmer vilka befogenheter denne ska ha. Du ansöker om god man hos Överförmyndarnämnden.

Tystnadsplikt

All personal inom socialtjänsten har tystnadsplikt och uppgifter om dina personliga förhållanden skyddas av sekretesslagen. Dokumentationen från utredningen får inte lämnas ut till någon obehörig utan ditt samtycke.

Information om insatser enligt LSS

Tre personkretsar

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) är en så kallad rättighetslag. Det är dock inte alla personer med funktionsnedsättning som har rätt till insatser enligt LSS. De som omfattas av lagen är följande grupper, så kallade personkretsar:

1. Personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd.
2. Personer med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom.
3. Personer med varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om dessa är stora och orsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd och service.

Tio insatser

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade innehåller tio insatser:

9 § 1 Rådgivning och annat personligt stöd

Du har rätt att med eller utan beslut om insats vända dig till läkare, kurator, psykolog, sjukgymnast eller någon annan för att få stöd och råd om hur det är att leva med stora funktionshinder. På Gotland vänder du dig till Habiliteringen inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen för att få sådan experthjälp.

9 § 2 Personlig assistans

Den som har stora och varaktiga funktionshinder och behöver hjälp med sina grundläggande behov såsom personlig hygien, andning, måltider, att klä av och på sig, att kommunicera med andra, eller annan hjälp som förutsätter god kännedom om den funktionshindrade kan ha rätt till personlig assistans. Ansökan om personlig assistans kan göras både till kommunen och till Försäkringskassan.

9 § 3 Ledsagarservice

Ledsagarservice ska underlätta för den enskilde att delta i samhällslivet, ha en aktiv och stimulerande fritid eller att ta del av fritids- och kulturutbudet. Ledsagarservice är en personlig service, anpassad efter dina individuella behov.

9 § 4 Kontaktperson

En kontaktperson är en medmänniska som du kan göra aktiviteter tillsammans med, och fråga till råds i vardagliga situationer. Dina önskemål och intressen styr innehållet i träffarna. Ett viktigt mål kan vara att bryta isolering.

9 § 5 Avlösarservice i hemmet

Genom avlösarservice får den anhörige en möjlighet att lämna hemmet för egna aktiviteter, avkoppling eller tid

för andra barn i familjen. Insatsen ges i hemmet och finns tillgänglig hela dygnet och samtliga veckodagar. Avlösarservice kan ges både regelbundet eller för situationer som inte kan förutses.

9 § 6 Korttidsvistelse utanför hemmet

Syftet med korttidsvistelse utanför hemmet är dels miljöombyte och rekreation för den enskilde, dels avlösning i omvårdnadsarbetet för anhöriga. Korttidsvistelse kan anordnas i korttidshem, i en korttidsfamilj eller som lägervistelse. Insatsen kan ges både regelbundet och i akuta situationer.

9 § 7 Korttidstillsyn för skolungdomar över 12 år

Ungdomar med omfattande funktionsnedsättningar som av olika skäl inte klarar sig ensamma hemma kan få korttidstillsyn, både i anslutning till skoldagen samt under lov. Du kan få korttidstillsyn från och med den dag du fyller 13. Insatsen kan vid behov fortsätta tills du avslutat gymnasiet.

9 § 8 Boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdom

Barn och ungdomar med stora och varaktiga funktionsnedsättningar kan ha rätt att som ett komplement till föräldrahemmet bo i en annan familj eller i en bostad med särskild service.

9 § 9 Bostad med särskild service för vuxna

Bostad med särskild service är en insats för den som har ett omfattande behov av stöd från en fast personalgrupp. Bostad med särskild service för vuxna finns i tre former. *Servicebostad* – Med servicebostad avses en fullvärdig bostad med god tillgänglighet där omfattande stöd och service kan ges dygnet runt. *Gruppbostad* – Gruppbostad kan vara ett bostadsalternativ för personer som har ett sådant omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov att mer eller mindre kontinuerlig närvaro av personal är nödvändig. *Annan särskilt anpassad bostad* – Avser en grundanpassad bostad utan personalstöd.

9 § 10 Daglig verksamhet

Den som tillhör personkrets 1 eller 2 enligt LSS kan ansöka om sysselsättning i daglig verksamhet. Detta omfattar personer i yrkesverksam ålder som inte står till arbetsmarknadens förfogande och som inte heller deltar i utbildning. Insatsen ska anpassas efter individuella behov, förutsättningar och intressen.